

TENTO MANUÁL
NEPATŘÍ
DO ŠUPLÍKU

ESTETIKA KOPŘIVNICE

MANUÁL VIZUÁLNÍ PODOBY VEŘEJNÉHO
PROSTORU KOPŘIVNICE

01

**Cíl a poslání
manuálu**

02

**Proč potřebuje
Kopřivnice tento
manuál**

03

**Doporučení
v kostce**

04

**Barevné
řešení fasád**

04.01 Inspirace

04.02 Barvy

04.03 Fasáda není billboard

04.04 Materiály

05

Veřejná prostranství

05.01 Inspirace

05.02 Zpevněné plochy

05.03 Městská zeleň

05.04 Mobiliář

06

Postup schvalování

07

Právní a závazná stanoviska

08

Vysvětlivky a zdroje

Ulice, v nichž se cítí dobře občané i návštěvníci

01

Cíl a poslání manuálu

Manuál Estetika Kopřivnice se v části „Reklama“ zabývá reklamním prostorem jako jednou z vrstev, které spoluvytváří atraktivitu města (viz část Reklama str. 8-9). Architektura, vzhled budov a veřejný prostor jsou témata, na která se zaměřujeme v této části manuálu.

Následující kapitoly jsou určeny zejména majitelům objektů, investorům, developerům, stavebním firmám a také samotným odborům městského úřadu spravujícím městský majetek.

Veřejný prostor patří k oblastem, které byly dosud v Kopřivnici spíše přehlíženy. Naším cílem je nastavit koncepci a jednotná pravidla, díky jejichž dodržování se Kopřivnice bude stávat atraktivnější. Inspirujte se.

**Předejte tento manuál
svému architektovi
a projektantovi jako
součást zadání.**

**Máte dotaz? Neváhejte
nás kontaktovat.**

Oddělení architektury města Kopřivnice

č. dveří: 641 v 6. patře MÚ Kopřivnice

Tel.: 556 879 709, 556 879 710

info@estetikakoprivnice.cz

Manuál „Estetika Kopřivnice“ je ke stažení
na webu www.estetikakoprivnice.cz.

**„Stav krajiny a architektury je
obrazem našich duševních hodnot.
Nejenom že vyjadřuje naše ideály,
ale dává jim i fyzickou formu.“**

Léon Krier (architekt, urbanista)

[01] Ögmios, Švédsko / Autoři studie: D0 Architects

02

Proč potřebuje Kopřivnice tento manuál

Kopřivnice poskytuje řadu zajímavých služeb a pracuje na jejich zlepšování, přesto soustavně trpí handicapem neatraktivního města.

 [02] Bytový dům, ul. Lidická, Kopřivnice

03

Doporučení v kostce

Šaty dělají člověka. A fasáda dělá dům. Spolupracujte vždy s profesionály. Předejte tento manuál svému architektovi a projektantovi jako součást zadání.

Nechte úpravy fasády navrhnout odborníka – architekta

To samé platí i pro prostor okolo domu. Chodníky, lavičky, stromy, záhony – i těm je potřeba věnovat náležitou pozornost, od návrhu až po jejich umístění. Hledejte profesionála se zkušenostmi či s dobrými referencemi. Nechte si poradit. Předějte mu tento manuál jako součást zadání.

Méně je více

Nesnažte se dům za každou cenu a na sílu ozvláštnit. Jednoduchostí dosáhnete čistoty a necháte vyniknout podstatné části, jako jsou vstup do domu, plastické prvky fasády či celková geometrie domu. Jednoduchost = přehlednost.

Fasáda není billboard

Na fasádu nepatří žádné reklamy a už vůbec ne velkoformátové nápisy. Tyto prvky nabourávají celkový dojem. Myslete na to, že váš dům je součástí celku.

Pravidlo 10 %: Jemné barvy hrají prim

Dbejte na to, aby syté barvy zabíraly max. 10 % fasády. Jejich kompozice musí respektovat geometrii budovy. Barvy nechte krajíně. Svět kolem nás je dost barevný a není potřeba ho překřičet barevnými domy. Zejména bytové domy jsou díky své ploše velmi výrazné při pohledu na město z dálky či z okolních kopců.

Zodpovědně k ulici

Ulice je veřejný prostor, který by měl dobře sloužit všem. Rozmístění laviček, odpadkových košů, lamp veřejného osvětlení a dalšího mobiliáře musí být řešeno komplexně ve vztahu ke zbytku ulice. Použité materiály musí být trvanlivé a odolné.

Dbejte na čistotu a zachovalost

Chovejte se k veřejnému prostranství a k fasádě domu se stejnou pečlivostí, s jakou se věnujete svému bytu. Někdy stačí prostor uklidit či vyčistit a hned působí nově.

04

Barevné řešení fasád

[03] Bytový dům, ul. Kpt. Nalépký, Kopřivnice

04.01

Inspirace

[04] Dům dětí a mládeže, Kopřivnice

Stavba z montovaného systému MS-OB, typická pro školská zařízení. Řešení fasády zachovává průběžné pásy oken s barevnými meziokenními vložkami. Tmavé okenní rámy jsou velmi nenápadné a díky jednobarevné bílé fasádě vyniká hravě barevný mobiliář.

[05] Bytový dům, ul. Kpt. Nálepky, Kopřivnice

Věžový dům s 11 nadzemními podlažími je ukázkou decentního přístupu, který zachovává krytý ochoz v přízemí a tím domu ponechává určitou lehkost. Tmavším odstínem barvy jsou podpořeny „pruhy“ jednotlivých pater, zachovány jsou i ustupující meziokenní části.

[06] Bytový dům na rohu Příčné a Obránců míru, Kopřivnice

Čistě bílá fasáda dává vyniknout racionální geometrii domu. Různobarevná ostění a vnitřní stěny lodžii pak domu dodávají určitou hravost, ovšem nepůsobí přitom směšně.

[07] Internationales Gästehaus, Dresden

Hostel v Drážďanech je skvělou ukázkou rekonstrukce a přístavby věžového „paneláku“. Za zmínku stojí zejména práce s barvou, která je použita velmi citlivě a s respektem ke geometrii domu. Lesklý plášť v sobě mírně zrcadlí okolí, čímž se rozbíjí zdánlivá fádnota velkých ploch.

04.02

Barvy

PRAVIDLO

10%

Dbejte na to, aby syté barvy zabíraly max. 10 % fasády. Jejich kompozice musí respektovat geometrii budovy. Barvy nechte krajíně. Svět kolem nás je dost barevný a není potřeba ho překřičet barevnými domy. Zejména bytové domy jsou díky své ploše velmi výrazné při pohledu na město z dálky či z okolních kopců.

Jemné barvy hrají prim, sytých jako šafránu

Pro velké plochy je potřeba používat velmi světlé barvy. Ideální jsou světlé odstíny zemitých barev či stupně šedi.

Pestré barvy se dají použít pouze jako doplněk, který zdůrazní například vstup, balkon nebo nějaký plastický prvek na fasádě. Při práci s pestrými nebo sytými barvami je potřeba respektovat geometrii domu.

Barevné obrazce na fasádě jsou často rozmisťovány bez návaznosti na proporce domu a rozmístění oken.

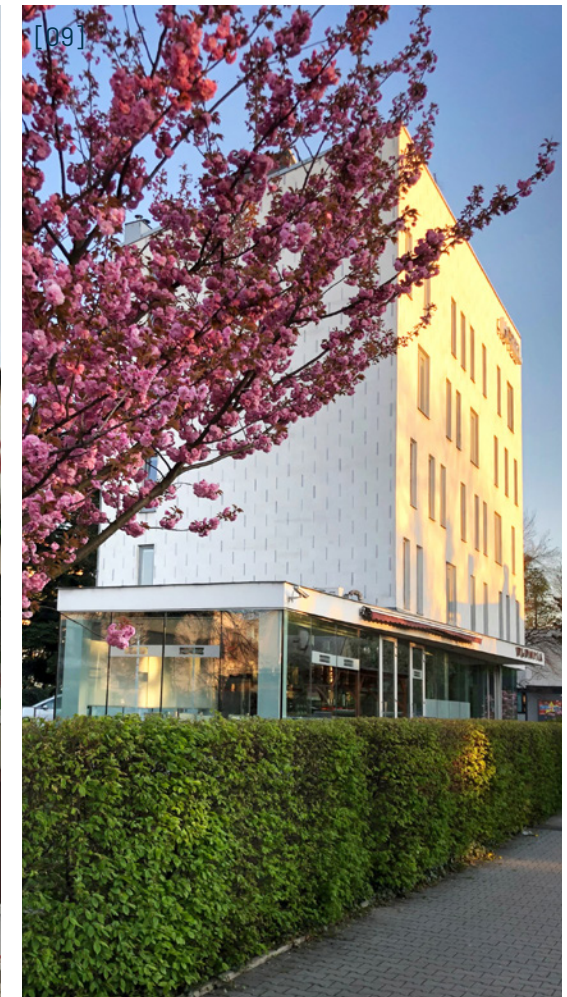

04.03

Fasáda není billboard

Velkoformátové reklamní nápisy na stěnách sráží celkový obraz města a narušují architekturu domu.

Nechte vyniknout samotnou architekturu domu a hmotové řešení objektu.

04.04

Materiály

Pokud má dům stále ještě původní fasádu, je nutné zanalyzovat její stav a kvalitu (význam pro dům původnost, autenticitu) – u bytových domů z období 60. – 80. let 20. stol. jsou to zejména různé druhy keramických obkladů (mozaiky, kabřince), skleněné meziokenní výplně, ocelové konstrukce zábradlí a další zajímavé technické detaily.

Doporučujeme dodržet v maximální možné míře původní hodnotné materiály, případně je nahradit adekvátní náhradou (např. sokl obložený cihelným páskem či keramickým obkladem nahrazovat marmolitem).

[10] Zlín / Minimalistické pojetí fasády kombinuje pouze dva materiály - sklo a omítka. Materiálová čistota je zárukou čitelnosti a důstojnosti domu.

[11] Kopřivnice / U historizujících fasád je důležité počítat s plastickými prvky a podpořit je decentním barevným řešením.

[12] Kopřivnice / Dobrý příklad kombinace modřínového dřeva a světlé omítky. Ztvárnění fasády respektuje geometrii domu, opakování dřeva, omítky a skla působí celkově harmonicky.

[13] Batumi, Gruzie / Nejednotná koncepce může vest až k úplnému chaosu. Fasády bytových domů je potřeba tvořit jako jeden celek.

[14] Kopřivnice / Dům není billboard ani vzorník barev. Velké plochy výrazných odstínů působí disharmonicky až bizarně.

[15] Kopřivnice / Žádný dům si neudrží dobrý vzhled, pokud nebude procházet pravidelnou údržbou. Pod nánosy špíny se často skrývají zajímavé domy.

05

Veřejná prostranství

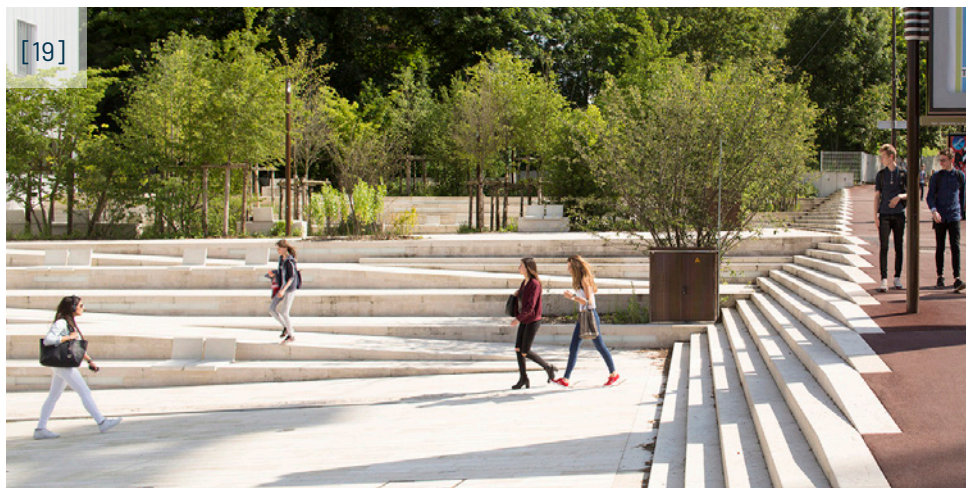

[16] Příklad řešení svazitého městského prostoru pomocí pobytových stupňů a ramp doplněných městskou zelení

05.01

Inspirace

- **[17] Využití litých betonových ploch ve veřejném prostranství**
Projekt rekonstrukce továrních budov firmy Baťa na 14|15 Baťův institut ve Zlíně.
- **[18] Náměstí Nowy Targ ve Wroclavi a skvělý příklad použití betonové dlažby v kombinaci s žulovými kostkami**
- **[19] Příklad řešení svažitého městského prostoru pomocí pobytových stupňů a ramp doplněných městskou zelení**
- **[20] Ukázka použití zatravnovací dlažby na městském bulváru**

- **[21] Ukázka střetu žulové dlažby, mlatu, litého betonu a asfaltu. Každý materiál má svou funkci a předurčuje způsob použití dané plochy**
Revitalizace prostoru Parku Komenského ve Zlíně.
- **[22] Použití kombinace květnaté louky a nízkého zátěžového trávníku pomůže rozlišit význam ploch a oživit veřejný prostor**
Antwerpen, Park Groot Schijn
- **[23] Příklad venkovního schodiště, které slouží zároveň jako posezení či tribuna. Kombinace dřeva, betonu a kamene**
Náves Velká Polom
- **[24] Veřejný park v městském vnitrobloku využívá jak kamenných zídek a dlažeb, tak litých betonových ploch a mlatu. Prostor je vhodně doplněn dřevěnými prvky**
Piaristická zahrada, Příbor

05.02

Zpevněné plochy

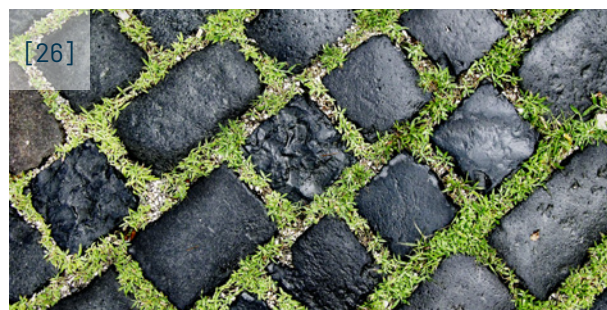
- Dodržujte jednoduchost a jednotu materiálů.
- V místech, kde je to možné a je potřeba použít zpevněný nepropustný povrch, upřednostňujte lité plochy (asfalt, beton).
- Povrch pro parkování řešte (pokud to je možné) z propustných dlažeb, nejlépe zatravnovací dlažby.
- Využívejte v maximální možné míře přírodních materiálů, příp. materiálů ve své přirozené podobě (pohledový beton, dřevo, kovy, kámen).

Povrchy ve veřejném prostoru

Pro snadnou orientaci, jednoduchost a kompozičně vyvážený celek je vhodné dodržovat na území města jednotné typy povrchů veřejných prostor. S individuálním řešením komplikovanějších prostor vám pomůže oddělení architektury.

Dlažba: Používejte vždy opravdové materiály. Nepoužívejte betonové napodobeniny dřeva či kamene. Dlažby jsou vhodné do míst, kde je potřeba zajistit zpevněnou plochu a zároveň se zde ve velké míře nepohybují lidé na kolečkových bruslích kolech apod. Dle významu a charakteru prostranství pracujte s různými formáty a velikostmi. Používejte však co nejjednodušší kubické tvary.

Zatrávňovací dlažba: Tento typ dlažby používejte zejména na parkovištích. Jedná se buď o klasické betonové dlažby, nebo o plastové prefabrikáty. Betonová dlažba prorůstá méně, ale má delší trvanlivost. Plastové prefabrikáty umožní vytvořit souvislou vrstvu trávníku, jejich životnost je ale kratší.

Beton: Lité betonové plochy a chodníky je vhodné používat v místech s velkým provozem cyklistů, bruslařů, koloběžek a jiných městských dopravních prostředků. Jedná se o velmi trvanlivý, cenově dostupný, bezúdržbový a pohodlný povrch.

Asfalt: Jedná se o živичný litý povrch, velmi vhodný jak na silnice, tak na cyklostezky a chodníky. Jeho použití je podobné jako u betonových litých povrchů. Dá se různými způsoby probarvovat a díky své povaze se dá využít např. i na pumptrack či jiné, tvarově složitě plochy.

Velkoformátová dlažba: S velkými formáty dlažby (80x80 cm a více) lze dotvořit reprezentativní prostory, případně plochy, kde je potřeba eliminovat spáry a zároveň zajistit rozebíratelnost povrchu.

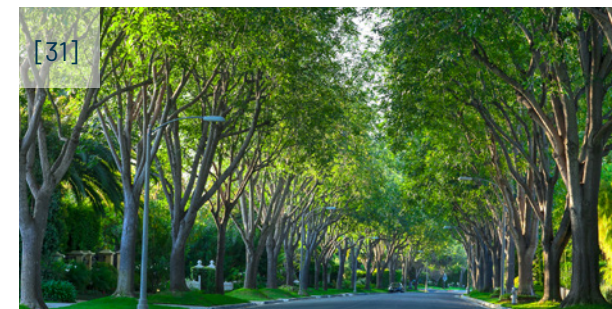
Mlat: Jedná se o povrch velmi příjemný pro chůzi s dobrou propustností vody. Pochůzí vrstva mlátu je tvořena jemným a dobře zhuštěným kamenivem. Použit se dá v parcích, relaxačních zónách či v místech, kde je potřeba zajistit vsakování vody zejména kvůli vzrostlým stromům.

05.03

Městská zeleň

- Zvažte druhovou rozmanitost, patrovitost, vhodné druhy dle stanoviště, intenzitu údržby.
- Zeleň je rovnocenný partner architektury.
- Mějte respekt ke starým a hodnotným dřevinám.
- Využívejte různé typy zeleně (záhony, živé ploty, keřové skupiny, trávníky, květnaté louky, mobilní zeleň apod.).
- Základem kvalitní zeleně je kvalitní údržba.
- Zeleň funguje jako přirozená klimatizace a filtr.
- Nebojme se velkých stromů, neublíží nám, pokud je budeme vnímat a respektovat.

Tato kapitola byla vypracována ve spolupráci s Ing. Janem Habrem z odboru životního prostředí při Městském úřadě Kopřivnice.

Stromy: Tvoří kostru městské zeleně. Měly by mít věkově i druhově pestré složení. Používejte vhodné druhy s ohledem na stanoviště a funkci. Chraňte staré a významné stromy. V nových výsadbách by měly převládat listnaté stromy. Kromě domácích dřevin (včetně jejich kultivarů) vysazujte i introdukované dřeviny, které lépe snášejí nepříznivé podmínky městského prostředí.

Cibuloviny: Na jaře, v létě i na podzim kvetoucí druhy vždy ozvláštňují trvalé výsadby i mobilní zeleň. Zejména jarní cibuloviny dokáží vykrýt období, kdy jiné rostliny v záhonech ještě spí. Velmi efektní jsou jarní cibuloviny v trávníku a výsadby cibulovin v kombinaci s dvouletkami.

[33]

Keře a popínavé rostliny: Nepřeborné možnosti využití různých druhů, kultivarů a velikostí keřů a popínavek - opadavé, stálezelené, volně rostoucí, tvarované. Hned po stromech další nejvytrvalejší rostliny, které při vhodném použití tvoří kvalitní podrost stromů, živé ploty, solitéry, skupiny, pásy a lemy, zelené fasády a střešní zahrady.

[36]

Trávníky: V městské zeleni by měly mít zastoupení všechny druhy trávníků, ať už parterové, parkové, sportovní nebo luční. Každý má svá specifika použití a nároky na údržbu. Např. okrasný a reprezentativní trávník parterový je co do péče nejnáročnější a při jeho zakládání musíme počítat s tím, že bude ročně vyžadovat alespoň 20 - 30 sečí, 4-5x přihnojení a nezřídka i závlahu.

[34]

Trvalky: Tvoří bylinné patro. Lze je vysazovat do samostatných záhonů nebo v kombinaci s keři a letničkami. Stínomilné trvalky se uplatní jako zajímavý podrost stromového patra ozdobný květem nebo listem. Suchomilné trvalky lze využít v omezených podmínkách ostrůvků v komunikacích, na okružních křižovatkách, střešních zahradách apod.

[37]

Letničkové výsevy: V posledních letech se používají stále častěji, a to zejména jako méně náročnější alternativa k výsadbám keřů a trvalek (neměly by je však plně nahrazovat). Výběr směsí na trhu je široký a jednotlivé směsi lze i vzájemně kombinovat. Jedná se o sezónní záležitost, ale pokud necháme letničky po odkvětu vysemenit, pokvete záhon (i když již méně) i v dalším roce.

[35]

Letničky a dvouletky z výsadby: Používají se pro sezónní výsadby do záhonů a mobilní zeleně. Zajímavé jsou v kombinaci s výsadbami keřů a trvalek. Dvouletky je vhodné používat v kombinaci s cibulovinami při podzimní výsadbě, kdy nahradí odstraněné letničky. Další rok na jaře vytvoří zajímavý efekt než do záhonů či nádob opět vysadíme letničky.

[38]

Květnaté louky trvalé: Jejich uplatnění je zejména na větších plochách v parcích, okrajích měst, ovocných sadech nebo v pásech kolem komunikací. Díky příměsi letniček oseté plochy kvetou již v prvním a druhém roce, ale postupně jsou letničky nahrazeny vytrvalými druhy. Směsí je na trhu velký výběr. Finální podoba dosahuje porost až od třetího roku po výsevu.

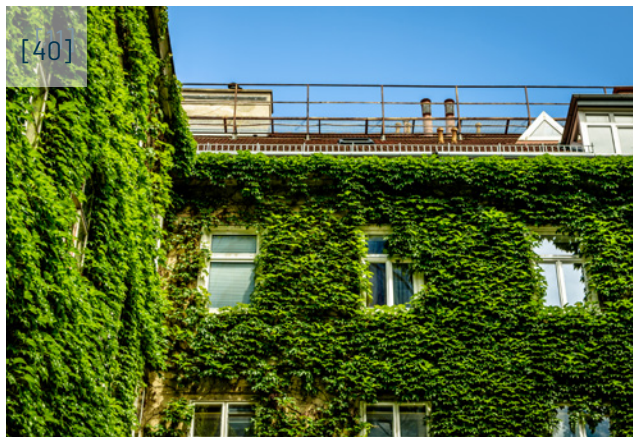
Městská zeleň: Příklady vhodného a nevhodného použití

Zeleň pro předprostory budov volte takovou, aby citlivě doplňovala architekturu budovy, odpovídala charakteru místa a byla proměnlivá v čase.

- ✓ Dopřejte své zeleni odpovídající životní podmínky a péči, odmění se vám šťavnatostí a bohatým růstem.
- ✓ Nebojte se používat sezónní exotické rostliny.
- ✓ Pracujte s texturou, vzrůstem a barevností rostlin.
- ✓ Pro mobilní zeleň vybírejte vhodné materiály nádob (terracotta, dřevo, kov, kámen, beton).
- ✓ V případě zelených fasád používejte i popínavé rostliny, které jsou energeticky a údržbově méně náročné, než klasické vertikální zahrady.
- ✗ U mobilní zeleně v exteriéru pokud možno nepoužívejte nádoby z plastu, vymývaného betonu a imitace přírodních materiálů.
- ✗ S citem používejte tvarované jehličnaté dřeviny, často působí kýčovitě.
- ✗ Než mít u budovy nekvalitní nebo živořící zeleň se zanedbanou péčí, tak raději žádnou.
- ✗ Vyvarujte se použití umělých rostlin v exteriéru.

✓ Kopřivnice / Vhodná mobilní zeleň (zeleň v nádobách) před restaurací. Zpříjemní pobyt na „zahrádce“ a zároveň oddělí posezení od chodníku a komunikace.

✓ Vídeň / Zelená fasáda řešená formou popínavých rostlin. Základem úspěchu je vhodně zvolený druh popínavé rostliny. Významně zlepšuje tepelněizolační vlastnosti budovy.

✓ Kopřivnice / Příklad možného řešení velmi úzkých záhonů v prostoru před prodejnou hamburgerů. Sezónní výsadba letniček a teplomilných trvalek.

✗ Kopřivnice / Nevhodný výběr nádob pro mobilní zeleň (vymývaný beton). Bez výsadby zeleně a v kombinaci s řešením venkovního posezení nepůsobí dobrým dojmem.

✗ Kopřivnice / Hned po pestrobarevnosti fasád a zámkové dlažbě je úplná absence mobilní zeleně před jednotlivými podniky dalším negativním prvkem tohoto prostoru.

✗ Kopřivnice / Nevhodné řešení formou betonové zídky se zelení. Technické řešení zídky, její návaznost na okolní plochy a volba vysazené zeleně degraduje tuto lokalitu v centru města.

05.04

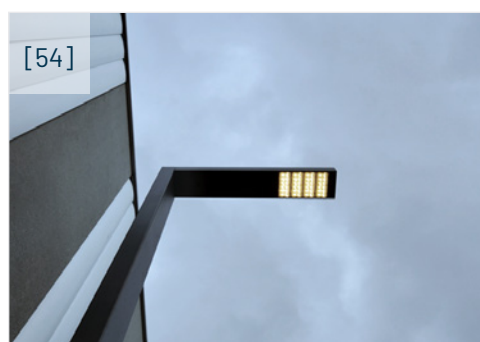
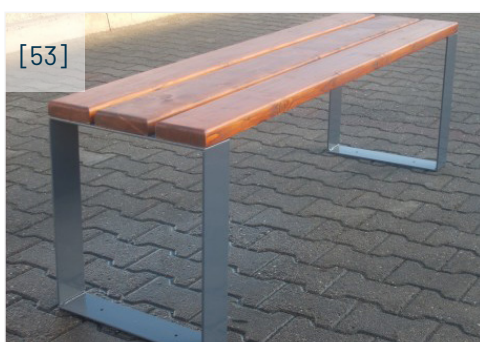
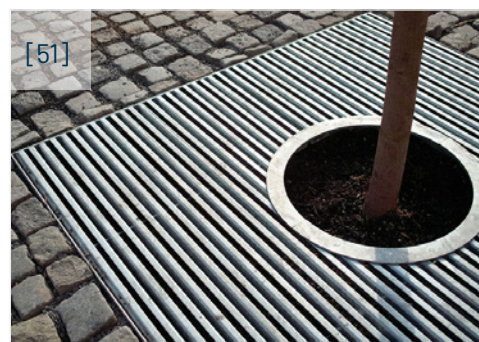
Mobiliář

Kopřivnice je moderní průmyslové město s výraznou technickou a technologickou tradicí. Při výběru městského mobiliáře je třeba volit takové konstrukce a typové řady, které ponесou prvky technicistního a minimalistického designu.

- Mobiliář volíme spíše nenápadný, jednoduchých tvarů s důrazem na kvalitu detailu.
- Jednotlivé kusy by v prostoru neměly razit a nápadně vynikat.
- Volíme mobiliář subtilní kovové konstrukce v kombinaci s přírodními materiály.
- S ohledem na barevnost a případné nátěry volíme takové barvy, které odpovídají originálu původních materiálů (jednotná barva kovu, přírodní charakter dřeva apod.).

Pro inspiraci vybíráme konkrétní typy či celé řady městských mobiliářů, které těmto charakteristikám odpovídají.

- lavičky
- odpadkové koše
- stojany na kola
- lampy veřejného osvětlení
- mříže kolem stromů
- směrovníky

**Nenašli jste, co jste hledali?
Obrátte se na Oddělení
architektury města Kopřivnice**

Máte dotaz? Neváhejte nás kontaktovat.

Oddělení architektury

č. dveří: 641 v 6. patře MÚ Kopřivnice

Oddělení architektury

Tel.: 556 879 709, 556 879 710

info@estetikakoprivnice.cz

Manuál „Estetika Kopřivnice“ je ke stažení na webu www.estetikakoprivnice.cz.

Hlášení závad

Narazíte-li ve veřejném prostoru na konkrétní problém nebo závadu na majetku města (např. nefunkční osvětlení, závady na chodnících, výtluky na silnicích, zničené dopravní značení, rozbité lavičky a koše, nebezpečný strom nebo černé skládky), nahláste je v aplikaci Hlášení závad na www.koprivnice.cz/zavady.

Zeleň

Nedílnou součástí veřejného prostranství ve městě tvoří zeleň. Pravidla pro práci se zelení nejsou součástí tohoto manuálu. Pro řešení otázky zeleně kontaktujte odbor životního prostředí MÚ v Kopřivnici: ziv.prostredi@koprivnice.cz.

06

Postup schvalování

Při zásazích do fasád domů a do veřejných prostranství je potřeba počítat s tím, že všechny stavební úpravy musí proběhnout v souladu s platnou legislativou.

Návrh projektu

Ve spolupráci s vaším architektem či designérem navrhnete vámi zamýšlenou stavební úpravu či stavbu. Nechte se inspirovat tímto manuálem.

Konzultace

Přijďte návrh zkonzultovat na oddělení architektury z hlediska barevného a materiálového řešení, a na stavební úřad z hlediska souladu se zákonem.

Povolení

Vyžaduje-li váš záměr povolení stavebního úřadu, podejte žádost o příslušný souhlas či rozhodnutí. S přesným obsahem dokumentace vám poradí váš projektant či přímo stavební úřad.

Realizace

Dle povolené dokumentace celý záměr zrealizujte. Dejte si záležet na výběru kvalitního dodavatele, neboť na detailech záleží!

07

Právní a závazná stanoviska

Související legislativa

U budov se dá zjednodušeně říci, že úpravy, které nevětšují objem budovy a nezasahují do nosné konstrukce budovy, nepotřebují souhlas ani rozhodnutí stavebního úřadu.

Způsob povolování zásahů do ploch veřejných prostranství se většinou odvíjí od jejich celkové velikosti a druhu – zda se jedná o zpevněné plochy, komunikace či například oplocení.

Pokud si s legalitou vaší stavby či stavebních úprav nejste jisti, oslovte profesionála (architekta nebo stavebního projektanta) či kontaktujte místní stavební úřad.

Zásadními dokumenty a vyhláškami, které se povolování staveb týkají, jsou:

- Zákon č. 183/2006 Sb., tzv. stavební zákon
- Vyhláška č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území
- Vyhláška č. 503/2006 Sb., o podrobnější úpravě územního rozhodování, územního opatření a stavebního řádu
- Vyhláška č. 268/2009 Sb., o technických požadavcích na stavby
- Vyhláška č. 398/2006 Sb. o obecných technických požadavcích zabezpečujících bezbariérové užívání staveb

Autoři

Texty: Ing. arch. Václav Kocián, Ing. Petr Čaník,
Mgr. Petra Čaníková, Ing. Jan Habr

Ilustrace, fotografie a grafický design:
Ing. Petr Čaník, Hynek Tekula

Pracovní skupina ke vzniku dokumentu Estetika
Kopřivnice: Ing. Lenka Krhovjáčková,
Ing. arch. Václav Kocián, Ing. Petr Čaník,
Mgr. Petra Čaníková

Konzultace
MgA. Dita Krouželová

Publikaci vydalo Město Kopřivnice – Oddělení
architektury. Verze 1.01.

Publikace je neprodejná, vydává se zdarma
a v elektronické verzi je ve formátu PDF ke stažení
na webu estetikakoprivnice.cz

© Město Kopřivnice, 2020

08

Vysvětlivky a zdroje

Vysvětlivky

Římsa: Architektonický prvek oddělující zpravidla jednotlivá podlaží, nebo prvek předělující fasádu domu od střechy.

Rizalit: Vystupující část fasády, zpravidla aplikovaná na celou výšku fasády. Může se jednat o nepatrný předstupující pruh, ale i o celou část budovy.

Ostění: Označované též jako „špalety“; krátká část stěny ohraničující okenní či dveřní otvor.

Výkladec: Konstrukce se skleněnou výplní, která je buď předsazena před otvory parteru (předsazený výkladec), nebo do něj vsazena (okenní výkladec).

Výloha: Prostor za sklem výkladce, obvykle určený k obchodní prezentaci.

Sokl: Podstavec, pata domu. Jedná se o část stěny, která přímo navazuje nad terén a jde do výšky cca 1 m. Může být předstupující či ustupující.

Průčelí: Zpravidla hlavní uliční fasáda domu s hlavním vstupem do budovy.

Parter: Přízemní část fasády domu s dveřními otvory a výkladci či výlohami.

Fotodokumentace

[01] TUKAJ, Norbert. Ogmios City Public Space / DO ARCHITECTS [barevná fotografie]. 2020. [cit. 12.07.2020]

[02] KOCIÁN, Václav. Bez názvu [Bytový dům ul. Lidická, Kopřivnice] [barevná fotografie]. 2020.

[03] ČANÍK, Petr. Bez názvu [Bytový dům ul. Kpt. Nálepky, Kopřivnice] [barevná fotografie]. 2020.

[04] ČANÍK, Petr. Bez názvu [Dům dětí a mládeže, Kopřivnice] [barevná fotografie]. 2020.

[05] KOCIÁN, Václav. Bez názvu [Bytový dům ul. Kpt. Nálepky, Kopřivnice] [barevná fotografie]. 2020.

[06] ČANÍK, Petr. Bez názvu [Bytový dům na rohu Příčné a Obránců míru, Kopřivnice] [fotografie]. 2020.

[07] ČANÍK, Petr. Bez názvu [Bytový dům na rohu Příčné a Obránců míru, Kopřivnice] [fotografie]. 2020.

[08] ČANÍK, Petr. Bez názvu [Internationales Gästehaus, Dresden, Německo] [fotografie]. 2020.

[09] ČANÍK, Petr. Bez názvu [Bytový dům na ul. Štefánikově, Kopřivnice] [fotografie]. 2020.

[10] ČANÍK, Petr. Bez názvu [Hotel Olympia, Kopřivnice] [fotografie]. 2020.

[11] SURKALA, Mino. ZLIN, CZECH REPUBLIC - SEPTEMBER 27, 2019: Obchodní dům ve Zlíně. [fotografie]. [cit. 10.08.2020]

[12] ČANÍK, Petr. Bez názvu [Katolický dům, předzahrádka Restaurace U Bartoloměje, Kopřivnice] [fotografie]. 2020.

Fotodokumentace

[13] STAVJANÍK, Libor. Kamil Mrva Architects: Rekonstrukce fasády MŠ Ignáce Šustaly v Kopřivnici. [barevná fotografie]. [cit. 05.07.2020] Dostupné z Mrva.net: <https://www.mrva.net/realizace/mskoprivnice.html>

[14] ČANÍK, Petr. Bez názvu [Batumi, Gruzie][barevná fotografie]. 2019.

[15] KOCIÁN, Václav. Bez názvu [Bytový dům, Kopřivnice][barevná fotografie]. 2020.

[16] KOCIÁN, Václav. Bez názvu [Obchodní dům, Kopřivnice][barevná fotografie]. 2020.

[17] SPACKMAN, Mossop Michaels. Miller Park In Downtown Chattanooga [barevná fotografie]. [cit.15.06.2020] Dostupné z Archdaily: https://www.archdaily.com/904078/miller-park-in-downtown-chattanooga-spackman-mossop-michaels-plus-eskew-dumez-ripple?ad_source=search&ad_medium=search_result_all

[18] JUNGSMANN, Aleš. Bez názvu [Bařův institut, Zlín][barevná fotografie]. [cit. 12.06.2020] Dostupné z Alesjungmann.cz: <http://alesjungmann.cz/project/batuv-institut-zlin/>

[19] Plac Nowy Targ - widok z budynku UM [Náměstí Wrocław][barevná fotografie]. [cit. 10.06.2020] Dostupné z Wrocław.pl: [https://www.wroclaw.pl/na-pl-nowy-targ-bedzie-fontanna-prostřednictvím Urbnews.pl:https://urbnews.pl/przypadek-jednego-placu-czyli-rewitalizacja-placu-nowy-targ-we-wroclawiu/](https://www.wroclaw.pl/na-pl-nowy-targ-bedzie-fontanna-prostřednictvím-Urbnews.pl:https://urbnews.pl/przypadek-jednego-placu-czyli-rewitalizacja-placu-nowy-targ-we-wroclawiu/)

[20] GUILLAUME, Clément. Town Entrance in Chatenay Malabry / Ateliers 2/3/4/. [cit.10.06.2020] Dostupné z Archdaily: <https://www.archdaily.com/870465/town-entrance-in-chenay-malabry-ateliers-2-3-4>

[21] GOULA, Adria. Remodeling of Passeig de st. Joan Boulevard. [barevná fotografie]. [cit. 14.04.2020] Dostupné z Divisare.com: <https://divisare.com/projects/204886-lola-domenech-adria-goula-remodelling-of-passeig-de-st-joan-boulevard>

[22] BABKA, Václav, GERGELA, Lukáš. Bez názvu [Revitalizace prostoru Parku Komenského ve Zlíně.][barevná fotografie][cit. 12.06.2020] Dostupné z Archdaily.com: <https://www.archiweb.cz/b/revitalizace-prostoru-parku-komenskeho-ve-zline>

[23] HOSPER, BUUR. Bez názvu [BULK architecten: Park Groot Schijn by BUUR-HOSPER-BULK, Antwerpen][barevná fotografie]. [cit. 10.05.2020] Dostupné z Landezine: <http://landezine.com/index.php/2020/04/antwerpen-park-groot-schijn-by-hosper-landscape-architecture-and-urban-design/>

Fotodokumentace

[24] POLÁŠEK, Roman. Bez názvu [ATELIER 38: Náves Velká Polom] [barevná fotografie]. [cit. 15.04.2020] Dostupné z Archiweb: <https://www.archiweb.cz/b/naves-velka-polom>

[25] WINTER, Patrik. Bez názvu [Piaristická zahrada Příbor] [barevná fotografie]. [cit. 20.05.2020] Dostupné z Stavby v MS kraji: <https://www.msstavby.cz/piaristicka-zahrada-pribor-18-11-2015/>

[26] ZHUKOVÁ, Valentýna. A shot of quiet Beverly Hills Road [barevná fotografie]. [cit. 22.09.2020] Dostupné z Shutterstock: <https://www.shutterstock.com/cs/image-photo/shot-quiet-beverly-hills-road-186870674>

[27] HABR, Jan. Bez názvu [Sad Dr. Edvarda Beneše, Kopřivnice] [barevná fotografie]. 2020

[28] HABR, Jan. Bez názvu [Sídliště Korej, Kopřivnice] [barevná fotografie]. 2020

[29] HABR, Jan. Bez názvu [Ul. Štefánikova, Kopřivnice] [barevná fotografie]. 2020

[30] HABR, Jan. Bez názvu [Mobilní zeleň před MÚ, Kopřivnice] [barevná fotografie]. 2020

[31] STANIEWSKI, Michal. Beautiful lawn in a park during spring time [barevná fotografie]. [cit. 22.09.2020] Dostupné z Shutterstock: <https://www.shutterstock.com/cs/image-photo/beautiful-lawn-park-during-spring-time-1085602529>

[32] HABR, Jan. Bez názvu [Okružní křižovatka u „Jehlanu“, Kopřivnice, místní část Lubina] [barevná fotografie]. 2020

[33] HABR, Jan. Bez názvu [Vytrvalá květnatá louka před MÚ, Kopřivnice] [barevná fotografie]. 2020

[34] ČANÍK, Petr. Bez názvu [Květiny před Katolickým domem, předzahrádka restaurace U Bartoloměje, Kopřivnice] [barevná fotografie]. 2020

[35] MARKTL, Robert. Fantastic green ivy in inner yard at Ferdinandstrasse in Viennas 2nd district [barevná fotografie]. [cit. 11.10.2020] Dostupné z Shutterstock: <https://www.shutterstock.com/cs/image-photo/fantastic-green-ivy-inner-yard-ferdinandstrasse-659051923>

Fotodokumentace

[36] HABR, Jan. Bez názvu [Ul. Čs. armády, Kopřivnice][barevná fotografie]. 2020

[37] HABR, Jan. Bez názvu [Předzahrádka Caffè & Cukrárna ISTRÁ, Kopřivnice][barevná fotografie]. 2020

[38] HABR, Jan. Bez názvu [Ul. Štefánkova u objektu „Kachlovky“, Kopřivnice][barevná fotografie]. 2020

[39] HABR, Jan. Bez názvu [Záhon před poliklinikou THERÁPON 98, ul. Štefánikova, Kopřivnice][barevná fotografie]. 2020

[40] Autor neznámý. Bez názvu [Mmcité: AUREO, přístřešek se skleněnou střechou, Steel wood Bus shelter][barevná fotografie]. [cit. 10.07.2020] Dostupné z Mmcite: <https://www.mmcite.com/aureo> na: <https://img.edilportale.com/products/AUREO-mmccit%C3%A91-127992-rel28272722.jpg?1606287724913>

[41] Autor neznámý. Bez názvu [Mmcité: AUREO, přístřešek se skleněnou střechou, Steel wood Bus shelter][barevná fotografie]. [cit. 10.07.2020] Dostupné z Mmcite: <https://www.mmcite.com/upload/1313-ae-aureo-steel-wood-bus-shelter-03-gallery-large-1024x0.jpg>

[42] Autor neznámý. Bez názvu [Mmcité: NANUK, venkovní odpadkový koš][barevná fotografie]. [cit. 10.07.2020] Dostupné z Mmcite: <https://www.mmcite.com/nanuk> na: <https://www.mmcite.com/upload/2544-nnk-nanuk-steel-sheet-litterbin-04-gallery-preview-1920x0.webp>

[43] Autor neznámý. Bez názvu [Mmcité: LOTLIMIT, stojan na kola Lotlimit Steel Bicycle Stand][barevná fotografie]. [cit. 10.07.2020] Dostupné z Mmcite: <https://www.mmcite.com/lotlimit-bike> na: <https://www.mmcite.com/upload/2422-01-sl-lotlimit-steel-bicycle-stand-06-gallery-large-1024x0.jpg>

[44] GOULA, Adria. Passeig de st. Joan Boulevard by Lola Domenech [barevná fotografie]. [cit. 10.07.2020] Dostupné z Landezine: <http://landezine.com/index.php/2012/07/passeig-de-st-joan-boulevard-by-lola-domenech/>

[45] Autor neznámý. Bez názvu [Mmcité: LOT, zahrazovací sloupky][barevná fotografie]. [cit. 10.07.2020] Dostupné z Mmcite: <https://www.mmcite.com/lot-bollard> na: <https://www.mmcite.com/upload/2406-sl-lot-steel-bollard-07-gallery-large-1024x0.jpg>

Fotodokumentace

[46] Autor neznámý. Bez názvu [Mmcité: ARBOTTURA, mříže ke stromům] [barevná fotografie]. [cit. 10.07.2020] Dostupné z Mmcite: <https://www.mmcite.com/arbottura> na: <https://www.mmcite.com/upload/1773-art-arbottura-steel-treegrid-02-gallery-preview-1920x0.webp>

[47] Autor neznámý. Bez názvu [Mmcité: WOODY, parkové lavičky a lavice] [barevná fotografie]. [cit. 10.07.2020] Dostupné z Mmcite: <https://www.mmcite.com/woody> na: <https://www.mmcite.com/upload/3146-lwd-woody-wood-parkbench-05-gallery-preview-1920x0.webp>

[48] Autor neznámý. Lavička Brusel [barevná fotografie]. [cit. 10.07.2020] Dostupné z Kovo-art: <https://www.kovo-art.cz/lavicky-kovove/823-parkove-lavicky-brusel.html>

[49] Autor neznámý. Bez názvu [BALI LUMINARIA, veřejné osvětlení] [barevná fotografie]. [cit. 10.07.2020] Dostupné z Escofet: <https://www.escofet.com/en/products/lighting/street-lamps/bali> na <https://www.escofet.com/sites/default/files/2018-06/08-BALI-LUMINARIA.png>

[50] Autor neznámý. Bez názvu [URBANIA, stojan na kola IKS Zlín] [barevná fotografie]. [cit. 10.07.2020] Dostupné z Městský mobiliář: <https://mestskymobiliar.cz/cyklostojany/stojan-na-kola-iks/> na: <https://mestskymobiliar.cz/wp-content/uploads/2020/07/stojan-na-kola-iks-zlin.jpg>

[51] Autor neznámý. Bez názvu [Mmcité: RADIUM, venkovní odpadkové koše] [barevná fotografie]. [cit. 10.7.2020] Dostupné z Mmcite: <https://www.mmcite.com/radium-bin> na: <https://www.mmcite.com/upload/2825-kr-radium-steel-litterbin-06-gallery-large-1024x0.jpg>